TVOŘENÍ SLOV

Slova vznikají třemi způsoby:

a) odvozováním

b) skládáním

c) zkracováním

odvozování

Nová slova se tvoří přidáním předložky, přípony nebo koncovky ke slovotvornému základu.

hrad – základové slovo:

zahrada

podhradí

zahradník

hradní

Hradec

Někdy se mění hlásky v základu:

kráva – kraví

dar – dárek

dům – domeček

Praha – pražský

skládání

Nová slova vznikají spojením dvou nebo více slovotvorných základů.

mimozemšťan – mimo + Země

vodotrysk – voda + tryskat

velryba – velká + ryba

dalekohled – daleko + hledět

zkracování

a) zkrácené slovo: fotoaparát → foťák

automobil → auto

b) zkrácení dvou slov (univerbizace): obývací pokoj → obývák

řidičský průkaz → řidičák

c) iniciálové zkratky: Česká republika → ČR

základní škola → ZŠ

d) zkratková slova: Bezpečnost silničního provozu → Besip

(bez Besipu, s Besipem)

e) grafické zkratky: například → např.

před naším letopočtem → př. n. l.

f) značky: číslice (1, 0, IV), metr (m), kilogram (kg)

e + f: pouze v písmu – nejsou to nová slova

ZDVOJENÉ SOUHLÁSKY

oddálit	*odpustit*
poddaní	*podzemí*
rozzlobený	*rozbít*
bezzubá	*bezpečný*
nejjasnější hvězda	*nejasné zadání*
	nejmenší číslo